

**POLNA OSKRBLJENOST
PROIZVODNJE — POGOJ
ZA IZPOLNITEV IZVOZNIH OBVEZ**

ZAČARANI KROG

Zaostrene gospodarske razmere so vsak dan prisotne tudi v naši delovni organizaciji. Te občutimo najbolj na področju oskrbe proizvodnje, saj ne mine dan, da se posebej ne ugotavlja kateri material nam je najbolj nujen od drugega, ter se na podlagi teh ugotovitev odloča o porabi tistega dela ustvarjenih konvertibilnih deviz, ki jih lahko uporabimo za uvoz potrebnih materialov. Z dopolnitvami plana za letošnje leto smo opredelili naloge in ukrepe, ki so potrebni, da bo proizvodnja tekla v polnem teku. Naloge niso lahke, izpolnitev teh zahteva polno angažiranost najprej vseh tistih, ki so zadolženi za oskrbo proizvodnje, potem vseh zaposlenih v proizvodnji, saj mora biti naš čevljar kljub sedanjim razmeram izdelan kvalitetno ter pravočasno, seveda pa tudi vseh tistih, ki skrbe za prodajo in pridobitev novih naročil, saj kupca prav nič ne zanima, s kakšnimi problemi se srečujemo mi, to še posebej velja za kupce na konvertibilnem tržišču.

Dejstvo je, da s sedaj določenim deležem razpolaganja z devizami ni mogoče zagotoviti polne oskrbe proizvodnje, zato je nujno aktivirati vse notranje rezerve, za preostali primanjkljaj deviz pa iskati rešitev skupaj s poslovnimi partnerji, bankami, Gospodarsko zbornico, SISEOT in drugimi. Ob vsem tem je prva naloga izpolnitev izvoznih obvez, zbrana naročila nam to omogočajo, izredno pomembno pa je pravočasna in kvalitetna izpolnitev teh.

Prihranek pri porabi deviz, to je skupen naslov za vse naše interne naloge in ukrepe. Prilagoditev proizvodno-prodajnega programa tem razmeram, pospešeno nadaljnje iskanje zamenjav za materiale, ki jih uvažamo s konvertibilnega tržišča ter varčevanje pri porabi na vseh delovnih mestih, k izpolnitvi teh nalog mora vsak zaposlen v PEKU dati svoj delež.

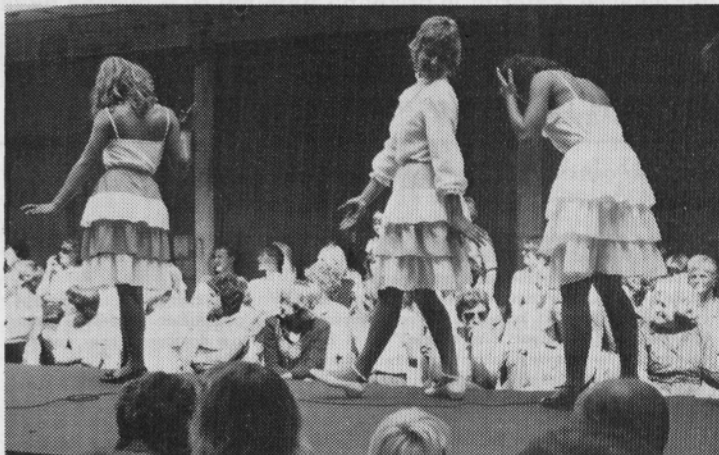
Naš proizvodno-prodajni program zahteva dve tretjini porabe ustvarjenih deviz, če izvozimo na konvertibilno tržišče 60 % celotne proizvodnje. Sedaj razpolagamo le s polovico potrebnih, notranje rezerve pa nam bodo prispevale le manjši del, saj smo se že v preteklosti morali obnašati izredno gospodarno. Delitev bremen sedanjih razmer z dobavite-

lji domačih materialov, torej zmanjšanje združevanja deviz z njimi za enoto materiala, koriščenje terminskih nakupov, najetje deviznih kreditov za uvoz materialov, udeležba pri republiških rezervnih deviznih sredstvih, vse to in še kakšna druga možnost je pot za polno oskrbo proizvodnje. Nekateri od teh nalog so izpolnjene, za vse ostale pa ob naši polni aktivnosti potrebujemo pomoč tudi ostalih institucij. Ob najemanju deviznih kreditov za potreben uvoz v letošnjem letu je prisotna zaskrbljenost, kako bomo vrnili le te. Pogoji poslovanja za prihodnje leto nam še niso poznani vendar morajo biti opredeljeni v najkrajšem času, saj to ne zahtevamo samo mi, ampak celotno združeno delo. Pri določanju omejenih pogojev se bo morala upoštevati izvozna naravnost posameznih organizacij združenega dela.

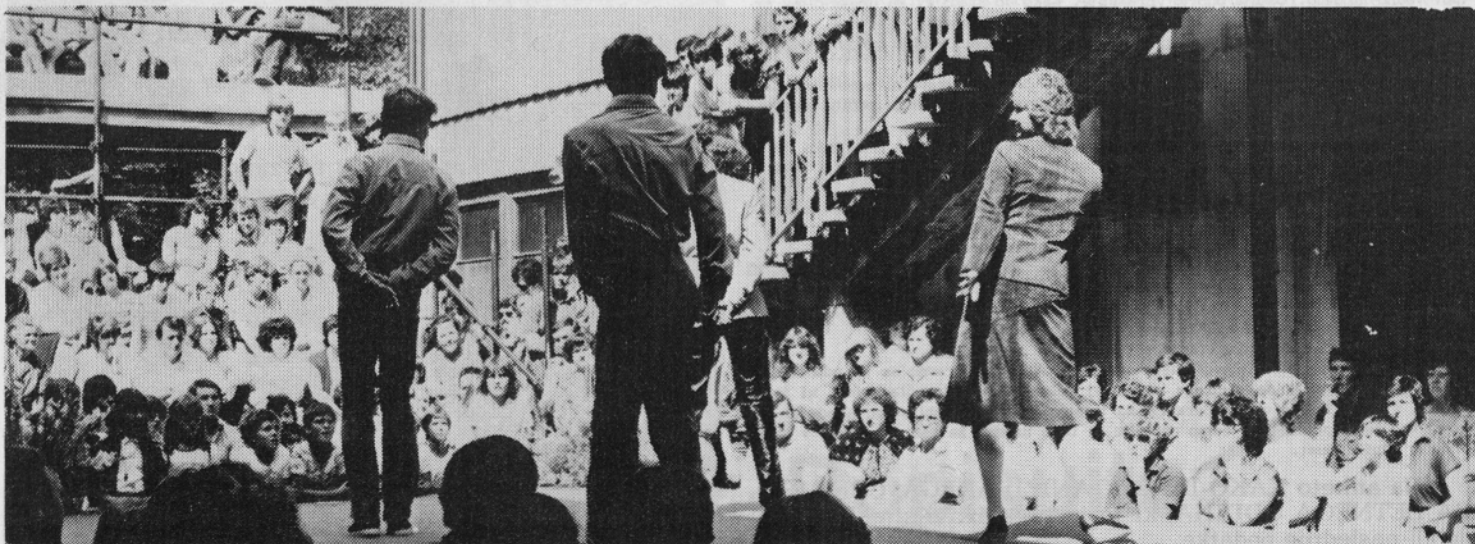
Kakšen je torej naš pogled do konca letošnjega leta?

Ob naši polni angažiranosti ter pripravljenosti naših poslovnih partnerjev ter ustreznih republiških in zveznih organov, da skupno najdemo rešitve, so možnosti za poln tek proizvodnje. Ob tem bo verjetno še kdaj potrebno prilagoditi delovni čas razpoložljivemu materialu ter storiti vse, za izpolnitev izvoznih obvez. Pogoj za izpolnitev teh je polna oskrbljenost proizvodnje, saj je le tako naš proizvod izdelan kvalitetno in pravočasno. Naša deviza, naši argumenti, ko trkamo na vrata družbe, so doseženi uspehi na področju menjave s konvertibilnim tržiščem, sprejeti sklepi delavskih svetov o povišanju akontacij osebnih dohodkov je dodatna stimulacija za vsakega zaposlenega v PEKO, da bo tudi njegov prispevek optimalen.

Predsednik KPO

Motiv z modne revije

SPREMEMBE ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH

Skupščina Socialistične republike Slovenije je 14. 7. 1982 sprejela spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih, ki so pričele veljati s 1. 8. 1982, samoupravne splošne akte pa moramo uskladiti z zakonom do 31. 12. 1982.

Med spremembami so nekatere, na katere bi želeli opozoriti:

— za prijavo na objavo oziroma razpis je najkrajši prijavni rok 8 dni in ne več 15;

— brez oglasa se lahko sklene delovno razmerje z udeležencem usmerjenega izobraževanja, s katerim ima OZD sklenjeno pogodbo, ter z nezaposleno invalidno osebo;

— delovno razmerje za določen čas se v primeru začasnega povečanja obsega dela ali če dela trajajo le določen čas, lahko sklene največ za 9 oziroma 6 mesecev. Delavec, ki je začasno sprejet v delovno razmerje z oglasom ima v primeru, če delavcu, ki ga nadomešča, preneha delovno razmerje, pravico skleniti delovno razmerje za nedoločen čas.

— v samoupravnem splošnem aktu se določijo primeri in pogoji, kdaj se lahko delavca premesti brez soglasja iz enega v drug kraj. Delavca se lahko premesti tudi izven DO (v drugo OZD), če to obe OZD določita z medsebojnim sporazumom.

Če delavcu v TOZD ni mogoče zagotoviti dela, se TOZD sporazume z drugo TOZD, da se delavec začasno razporedi v drugo TOZD.

— Delovni čas je lahko med letom neenakomerno razporejen, če to zahteva narava dejavnosti ali če nastopijo utemeljeni razlogi (višja sila, ovire v dobavi materiala itd.) v letnem poprečju ne sme biti daljši od 42 urnega delovnega tedna.

— Omejuje se nadurno delo (največ 30 ur na mesec) in še to le v primerih če drugače ni mogoče opraviti dela. Nadurno delo spremlja poslovni odbor, o tem pa je potrebno obveščati tudi skupnost za zaposlovanje.

— Dodatni dopust do 5 delovnih dni določijo delavci s samoupravnim splošnim aktom za delavce starejše od 50 let ter delavce, katerim je priznana najmanj 60 % telesna okvara, delavcem — invalidom II. kategorije ter delavcem, ki ne gubejo in varujejo duševno prizadeto osebo. Dodatni dopust lahko znaša skupaj le 5 delovnih dni (izpadli so invalidi III. kategorije, če nimajo priznane 60 % telesne okvare).

— Nova je določba, da delavci v samoupravnem splošnem aktu določijo, kdaj ima delavec pravico koristiti letni dopust nad 12 delovnih dni najkasneje do konca februarja naslednjega koledarskega leta.

— Nova je določba o določitvi osnov za urejanje medsebojnih razmerij delavcev in udeležencev usmerjenega izobraževanja.

— Delavec ima pravico odkloniti delo tudi v primeru, ko delovna naprava ali priprava ni opremljena s predpisanimi varnostnimi pripomočki ali napravami.

— Nekatere pravice (podaljšani porodniški dopust, delo s skrajšanim delovnim časom) koristi lahko namesto matere oče otroka, če se tako sporazume z materjo, če mati umre ali otroka zapusti.

— Zakon določa, kdaj se izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja. Tako se npr. mora izreči ukrep prenehanje dela s 5–7 neopravičenih izostankov z dela (točno število bomo določili v pravilniku). V pravilniku pa tudi določimo, za katere kršitve komisija lahko izreče navedeni disciplinski ukrep.

— Delavec mora povrniti škodo, povzročeno TOZD, v roku 3 mesecev. Če te ne povrne, lahko delavci TOZD zahtevajo odškodnino pri sodišču združenega dela. Prav tako pa je tudi TOZD dolžna delavcu povrniti škodo v enakem roku, sicer delavec lahko zahteva odškodnino na sodišču. Če se TOZD in delavec sporazumeta o višini škode, skleneta sporazum.

— Če delavec izpolni pogoje za polno osebno pokojnino, mu delovno razmerje preneha, razen če pristojni organ TOZD da soglasje, da delavec nadaljuje delovno razmerje (tudi pogoje, kdaj lahko da soglasje, navaja zakon. Izjema je, da delavka lahko dela do 40 let delovne dobe, če to želi.)

— Za sklenitev pogodbe o delu mora dati soglasje pristojni organ OZD kjer delavec dela, razen če gre za delo, ki traja največ 7 dni v koledarskem letu.

— Začasno se še lahko odobri delo prek polnega delovnega časa nad 30 ur na mesec, vendar ne več kot 48 in delo po pogodbi o delu nad 60 dni vendar največ 90, če to odobri pristojni organ občinske skupnosti za zaposlovanje.

(Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih je objavljen v Uradnem listu SRS št. 27/82 dne 23. 7. 1982).

KAKO DO ORGANIZIRANEGA, CENEJSEGA LETNEGA ODDIHA ?

Še mesec in pol nas loči od kolektivnega dopusta. To pa je čas, ko smo sredi načrtovanja ali pa že kar sredi priprav, kako čim lepše in čim bolj uporabno preživeti dni, namenjene letnemu počitku.

Pa ne le zato, ker smo tik pred dopustom ampak tudi zaradi tega, ker smo, čeprav 4000 članski kolektiv, še vedno brez lastnih počitniških prostorov, kjer bi letni oddih preživeli čim ceneje, da bi bilo letovanje dostopno vsem našim delavcem, še posebej tistim z nizkimi osebnimi dohodki.

Ker se vse pogostejše pojavljajo vprašanja, zakaj DO PEKO nima lastnih počitniških zmogljivosti, v katerih bi delavci lahko pocenji preživeli letni dopust, smo sindikalni delavci naše DO začeli to vprašanje z vso resnostjo obravnavati z vseh vidikov in z možnostjo rešitve tega problema. Ugotovitve teh obravnav res da niso preveč ohrabrujoče, ker kot se temu reče je "zadnji vlak za vse neproizvodne naložbe že zdavnaj odpeljal", vendar se rešitve iz še težjih problemov vedno najdejo. Ostaja odprto vprašanje, kako do sredstev za uresničitev organiziranega letovanja oz. do lastnih počitniških zmogljivosti.

Smo v času naporov za stabilizacijo našega gospodarstva, v bitki za zmanjšanje inflacije pa je sleherno investicijo potrebno dobro pretehtati.

Menimo pa, da investicija, vložena v počitniške domove, sploh ni negospodarska saj ob primernih in za vse zaposlene sprejemljivih cenah za letni oddih, zagotovo prigrispodarimo nov delovni elan in nove delovne moči.

Možna pa je še druga pot za pridobitev sredstev za organizirano letovanje, ki je sicer daljša (5–10let), vendar se pri tem vprašamo "zakaj so naši dedje sadili jablane ? Zato, da jih danes lahko uživamo mi."

Prav tako bi se morali že sedaj odločiti, da "zasadimo" prva počitniška ležišča (ker za velike zmogljivosti naenkrat ne moremo zagotoviti sredstev) in bi čez pet ali 10 let že lahko razpolagali z lastnimi počitniškimi prostori.

Težava pa je v ta namen zagotoviti sredstva, ker so to lahko le sredstva SSP, ki pa morajo biti planirana za eno leto naprej (žal jih do sedaj v ta namen nismo planirali), pa tudi za v naprej bi jih težko, saj je povečanje tega sklada zakonsko omejeno, zato bi sredstva v ta namen težko oblikovali.

Kaj pa drugi viri pridobitve sredstev ?

Lep zgled so nam dali delavci naše tozd MREŽA. Samoupravno so se odločili, da vsako leto odstopijo del regresa in skoraj celotno sindikalno članarino, ki jo delavci v ostalih tozd veliko porabijo za izlete. S tako pridobljenimi sredstvi so si že v 3 letih pridobili 5 camp prikolic in tako uredili za vse zaposlene v tozd MREŽA letni dopust.

Na anketo KAKO DO ORGANIZIRANEGA, CENEJSEGA LETNEGA ODDIHA, ki jo je organiziral sindikat smo dobili naslednje podatke:

Spoštovani !

Zaposleni prodajalne obutve Peko Postojna, smo z navdušenjem sprejeli predlog za organizirano in s tem tudi cenejši oddih. Zaposleni smo se odločili za zidan objekt ob katerem bi bilo poleg camp prikolic in kontejnerskih hišic, možno postaviti tudi šotore. Glede okolice pa predlagamo, da bi se uredili kakšni športni objekti (namizni tenis, košarka, ipd...)

Tovariški pozdrav

Kolektiv prodajalne
Peko Postojna,

1. Anketne liste je vrnilo 63,4 % zaposlenih.
2. Za organizirano letovanje se je odločilo 57,5 %
3. Oblika organiziranega letovanja:
 - 28,9 % za camp prikolice
 - kontejnerske hišice 7,8 %
 - zidani objekt, ob katerem bi bilo možno postaviti tudi camp prikolice in šotore 41,4 %
4. Pripravljenost soudeležbe:
 - 32,1 % za del osebnega dohodka (1 %) vsak mesec
 - del regresa (20 %) vsako leto 6,8 %
 - 34,6 % pa se jih je odločilo za enodnevni zaslužek (vsako leto)

Sindikat je tako dobil popolno sliko in osnovo za nadaljevanje akcije.

ŠUŠTARSKA NEDELJA

Spet smo doživeli in preživeli »šuštarsko nedeljo«. Dva lepa in prijetna dneva, ki poživita tržiško enoličnost sta za nami in prav je, da se jo dotaknemo tudi v »Čevljarju« in poskušamo ugotoviti, kaj je bilo dobro in prav, kaj pa bi kazalo v bodoče popraviti in izboljšati.

Pa pričnimo kar po vrsti kot so prireditve potekale!

Že v petek, 3. septembra je bila kot uvod v vse prireditve izvedena »frejšprehunga« za vse one, ki so v letošnjem letu zaključili učno dobo v naši delovni organizaciji. Ta prireditve je bila notranjega značaja in smo jo izvedli v naši sejni dvorani in zaključili v menzi. Izvedena je bila po starih običajih in jo je vodil tradicionalni cehovski mojster Jože Bukovnik, ki jo je »zabelil« z nekaj novimi domislicami. Izpeljana je bila pristržno in jo ne kaže bistveno spreminjati.

Ta »zaresna« šuštarska nedelja se je uradno začela z otvoritvijo razstave vzorcev v soboto, 4. septembra, ob 10. uri. Razstavo letošnjih jesensko-zimskih modelov in vzorcev za prihodnjo pomlad so okusno uredili naši aranžerji po zamisli tov. Saša Ahačiča in ob pomoči naših električarjev. Razstava je bila dobro obiskana in je tudi v javnosti vzbudila pozitiven odmev.

V soboto dopoldne je bila tudi javna generalka za modno revijo, ki smo jo letos pripravili v domači tržiški prireditvi in je predstavljala resnično poživitev celotne prireditve.

Sceno in prizorišče za modno revijo so pripravili po zamisli tov. Saša Ahačiča, vzorce čevljev in oblačila sta pripravila tov. Tatjana Gosar in Jože Ovsenek ob sodelovanju izvajalcev programa, revijski program pa je izvedel ansambel Mladinskega gledališča iz Trziča. Avtor besednega dela programa je bil Boris Kuburič, plesni in revijski del pa je pripravila Alenka Dolenc. Program je popestrila pevka Romana Ogrin, ob začetku in na koncu revije pa je zapel tudi kvintet bratov Zupan.

Revija je bila izvedena petkrat, dvakrat v soboto in trikrat v nedeljo. Odziv publike je bil tolikšen, da si te prireditve vsi niti ogledati niso mogli. Vzdušje na reviji se je stopnjevalo od predstave do predstave tako, da so na koncu plesali in peli tudi gledalci.

V celoti lahko revijo ocenimo kot zelo uspešno in bi jo lahko predstavili kjerkoli doma in v tujini.

V nadaljevanju vsake modne revije so nam člani tržiške skupine »Pobratenje« predstavili v igranem programu stare običaje tržiških čevljarjev, po tekstu in zamisli prof. Eda Robleka. Tudi ta izvedba je vzbudila obilico zanimanja in je doživela vse priznanje gledalcev. Revijo in igrani program si je skupaj ogledalo okoli 5.000 obiskovalcev.

Glavni del »šuštarske nedelje« je seveda tudi letos predstavljal »šuštarski sejem«, ki se je pričel v nedeljo 5. septembra ob 7. uri in je trajal do zgodnjih večernih ur. Razni prodajalci na 120 stojnicah so ponujali in prodajali dokaj pisano robo, glavni poudarek pa je bil seveda na obutvi.

Sodeč po doseženih prodajnih uspehih je obisk sejma malo nazadoval pa čeprav so bili sejemski prostori ves dan zelo dobro obiskani. Prav gotovo si je sejem ogledalo nad 30.000 obiskovalcev, čeprav je mnogo ljudi svoj nakup opravilo že kar na »Deteljici« ker zaradi prometa niso mogli do Trziča. Prodajalci na sejmu so bili v glavnem zadovoljni, tisti ki pa niso bili, so se verjetno sami preslabo pripravili s primerno ponudbo blaga.

Zaključek »šuštarske nedelje« je bil seveda na veseljemnem prostoru. Ob zabavni glasbi in plesu ter kar solidni ponudbi in postrežbi tržiških gostincev, se je zabavala množica ljudi, ki so s svojim razpoloženjem dali vedeti, da so bili tudi z letošnjo prireditvijo zadovoljni.

Kališnik Janez

»SLOVENSKA LEPOTICA« V BANJA LUKI

Blagovnica »Triglav«, moderni objekt slovenskega gospodarstva je v sredo 1. 9. 1982 sprejela prve potrošnike. Poštevilu ljudi, ki so se nabirali pred vhomom in čakali da se bodo odprla vrata, je bilo presoditi, da so Banjalučani nestrpnno pričakovali ta trenutek. To je potrjevala tudi nepopisna gneča, ko so ob 14. uri kupci prišli v blagovnico in pa podatek, da je naša prodajalna ta dan prodala za 360.000 din obutve, naslednji dan pa za 600.000 din. Kaže, da bo novo odprta prodajalna Peko v Banja Luki tudi po prometu ena vodečih v naši prodajni mreži.

Izgradnjo blagovnice so s skupnimi sredstvi financirali delovni ljudje kolektivov: Peko, Iskra, Zlatarna Celje, Šešir Škofja Loka, Brest Cerknica, KO-TO, Slovenijašport, Ljubljanske banke in Fotooptike Sarajevo. Vsi navedeni imajo v blagovnici svoje prodajne prostore.

Blagovnica Triglav je s kletnimi prostori zgrajena v šestih etažah. Oddelek Peko, oziroma naša prodajalna je v prvem nadstropju, kar je zelo ugodno za prodajo obutve ter zavzema vso etažo. V prodajalni je trenutno 13 zaposlenih. Po kvadraturi pa je to naša največja prodajalna.

Na nas in še bolj na zaposlenih v prodajalni ostane, da v tej prodajalni dosežejo kar najboljše rezultate ter s tem vsi skupaj opravičimo investicijo v ta objekt. Možnost, da se to lahko doseže in da smo pravilno investirali, pa kažejo že rezultati v prvih dneh prodaje.

Miha Rožič

Dopisujte

V NEKAJ VRSTAH

Naš četrti INFORMATIVNI DAN, dne 3. septembra je bil spet skromen. Vsi, ki smo ga pripravljali smo bili prepričani, da bo zanj večje zanimanje. Predsednik kolektivnega poslovodnega organa Franc Grašič je odgovoril na »samo« pet vprašanj.

Prvo vprašanje so postavili modelirji, oziroma opozorili, da premalo sodelujejo pri kolekcijah za posamezne sezone.

Iz skladišča kemikalij so opozorjali, na neurejeno požarno varnost v skladišču kemikalij, iz finančnega sektorja je prišlo vprašanje. Kako je z vlaganjem v investicije za Mrežo, v oddelku 524 pa jih skrbi kako je z oskrbljenostjo surovin, ker so morali koristiti dodatno dopuste zaradi izpada v proizvodnji; iz mreže pa so opozarjali na nepravčasno izdelavo dodatnih modelov h kolekciji za domači trg.

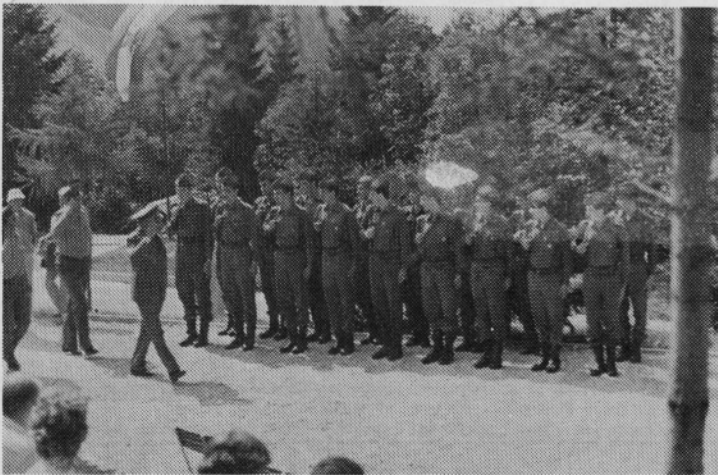
Udeleženci športnega srečanja PEKO — BUDUČNOST iz Ludbrega so bili ob prihodu v Tržič nemalo presenečeni. Dobrodošlico jim je pripravil že dež. Tisto soboto je lilo kot iz škafo. Vratarja sta športnike napotila v recepcijo, kamor so čez dobre pol ure prišli tudi naši organizatorji srečanja.

Tekme v nogometu, rokometu — ženske in streljanju so bile odigrane v dežju, na blatnih igriščih. Rezultati so bili nekažno izenačeni, sicer pa so bila to prijateljska srečanja. Športniki iz Ludbrega so si popoldne ogledali spominsko sobo tovariša Tita v karavli na Ljubelju.

Gorenjske igre BREZ MEJA so po tretjem poskusu le uspeli. Zanimanje zanje je bilo izredno. Naša ekipa je upravičeno zmagala z eno točko prednosti. Ekipa je bila dobra. Dobro so iztržili tudi »JOKERJA«, ki ga je nosila gostja ekipe smučarka Polona PEHARC.

Tekmovalci in gledalci so bili navdušeni nad samimi igrami manj pa nad organizacijo in pripravo iger.

PRAZNIK ČUVARJEV MEJA

15. avgusta so slavili pripadniki mejnih enot. Bili smo gostje pri граниčarjih karavle maršala Tita na Ljubelju, nad katero ima pokroviteljstvo naša delovna organizacija.

Poleg gostov iz naše občine so karavlo obiskali tudi zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc, generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok, generalmajor Svetozar Višnič.

Najboljši vojaki so dobili pohvale in knjižne nagrade.

Že od junija je v »naši hiši« novi sodelavec FRANC POGAČNIK, vodja vzdrževanja objektov in okolice.

Naziv delovnega mesta pove, da bomo pri njem naročali vsa manjša popravila in vzdrževanja razen okvar in napak na elektromrežju, telefonu in vodovodni napeljavi — tovrstna dela pa nam bodo opravili delavci iz tozda Orodjar- na.

NAŠI PETDESETLETNIKI

MAKUC METHOD — izdelovanje vzorocev v montažnem oddelku 525

RAKOVEC LJUBICA — polepljenje in vlepljenje podloge in ojačil v oddelku 511

RAJSAR ANA — lepljenje sestavnih delov v montažnem oddelku 510

JERMAN VIDA — vodenje glavne blagajne v oddelku 400

ZAPLOTNIK ANICA — evidentiranje in desponiranje artiklov po kartoteki v 600

ALJANČIČ VIKTOR — organiziranje dela v pritrjevanju podplatov v oddelku 522

JEKOVEC LJUDMILA — stanjševanje robov golenic v oddelku 511

BEČAN VINKO — izkopitenje v montažnem oddelku 523

HROVAT MIRKO — samostojno opravljanje najzahtevnejših mizarskih del in montaž v oddelku 562

FENDE ZOFIJA — izenačevanje zgornjega usnja in egaliziranje v oddelku 512

VSEM NAŠE ISKRENE ČESTITKE

ČESTITKA

Na ekonomski šoli pri Dopisni delavski univerzi »Univerzum« Ljubljana je opravila zaključni izpit sodelavka

BREDA BODLAJ in si pridobila naziv ekonomski tehnik.

Na Srednji tekstilni in obutveni šoli Kranj — Tehniški čevljarški šoli pa je zaključil šolanje

BOJAN KLEMENČIČ in si pridobil naziv čevljarški tehnik.

Ob uspehu jima iskreno čestitamo.

Marjan MARKIČ

BORBA NARODOV JUGOSLAVIJE ZA MEDNARODNO PRIZNANJE V OBDOBJU 1941–1945

FORMIRANJE ZAČASNE VLADE NOVE JUGOSLAVIJE

Kakor z Viškim sporazumom tako tudi z drugimi razgovori med Titom in Šubašičem vlada Velike Britanije ni bila zadovoljna. Tudi ZDA niso dajale pozitivnega odziva na ta sporazum. Njihovo razpoloženje se je najbolje kazalo v tem, da so še vedno aktivno podpirale četniško gibanje, čeprav je bilo le-to že obsojeno na dokončni propad. Vlada Velike Britanije je nadaljevala s pritiskom na Šubašičevo vlado, da čimprej sklene z NKOJ-em sporazum o formiranju enotne vlade, vsekakor pa prej, predno bi NOV osvobodila večino Jugoslovanskega ozemlja. Churchill se je dobro zavedal, da bo NOG s svojo krepitvijo postajala v vsem odločnejši faktor v nadaljnjem sporazumevanju. Šubašič je te zahteve Velike Britanije posredoval NKOJ-u v telegramu, ki ga je poslal Titu 2. septembra 1944. Tito je 8. septembra 1944 odgovoril na telegram in sporočil mnenje NKOJ v zvezi s formiranjem enotne vlade. NKOJ je bil mnenja, da trenutno niso zreli pogoji za formiranje enotne vlade z ozirom na težke borbe, ki jih vodi NOV z Nemci in njihovimi plačanci, zato smatra, da ima osvoboditev domovine primarni značaj; vsi ostali problemi bodo rešeni v njihovem normalnem času.

Na osnovi stalnega pritiska Velike Britanije je Šubašič 12. septembra ponovno predlagal maršalu Titu, da se čimprej formira enotna vlada. V tem predlogu je bilo poleg omenjenega predlagano tudi nekaj točk, ki so bile po svoji vsebini pozitivnejše za kraljevsko vlado, kakor pa Viški sporazum. Vsi ti predlogi in zahteve Šubašiča so bili rezultat njegove politične koncepcije ter pritiska zahodnih zaveznikov in jugoslovanske reakcije v inozemstvu in v domovini.

V začetku oktobra 1944 se je maršal Tito vrnil iz Moskve, kjer se je pogovarjal o sodelovanju RA in NOVJ pri končnem uničenju fašističnih osvajalcev ter o materialni pomoči NOG, katero naj bi nudila SZ. Po teh vprašanjih je bil dosežen tudi sporazum, kar je pozitivno vplivalo na mednarodno priznanje NOG.

Na željo Šubašiča sta se s Titom ponovno sestala 21. oktobra 1944 v Beli Crkvi v Srbiji. Ob tej priliki je bil dosežen načelni sporazum, da AVNOJ postane vrhovno zakonodajno telo, da se formira enotna vlada iz predstavnikov NKOJ in kraljevske vlade. Ta vlada naj bi razpisala volitve v ustavodajno skupščino. Kralj naj bi prepustil oblast svojim namestnikom, ki bi skupno z AVNOJ predstavljali vrhovno suverenost države. Do odločitve ustavodajne skupščine se prepove kralju vrnitev v domovino.

Tekst sporazuma je bil poslan vladama SZ in Velike Britanije.

Neposredno po podpisu sporazuma sta Šubašič in Kardelj odpotovala v Moskvo, kjer so seznanili vlado SZ o podrobnostih sporazuma Tito — Šubašič. Vlada SZ je sporazum ocenila pozitivno. Jugoslovanska delegacija se je 26. oktobra 1944 vrnila v Beograd, nakar se je Šubašič vrnil v London.

19. decembra 1944 je Šubašič v Londonu sklical sejo kraljevske vlade, na kateri je podal poročilo o razgovorih z NKOJ. Ministrski svet kraljevine Jugoslavije je enoglasno potrdil sporazum o formiranju enotne vlade. S tem je sporazum Tito — Šubašič dobil formalno priznanje mednarodnih činiteljev, kar je bilo izrednega pomena za priznanje nove Jugoslavije.

Nemškim osvajalcem je na vseh bojiščih bila zadnja ura, kljub temu, da so se zagrizeno upirali dokončnemu porazu, čeprav je bil le-ta že jasno viden. NOVJ je v zgodnji pomladi 1945 pripravljala dokončno osvoboditev domovine. V taki ugodni vojnopolitični situaciji je NKOJ začel s pripravami na formiranje enotne vlade. Temu formiranju so se z zadnjimi močmi upirale sile kontrarevolucije na čelu s kraljem in njegovo dvorno kamarilo. Nasprotovanje kralja je bilo najbolj očitno v pritisku na Šubašičevo vlado, ko je od Šubašiča celo zahteval, naj poda ostavko. Prav tako se je to njegovo nasprotovanje izražalo v zavlačevanju imenovanja svojega namestništva. Vendar je moral kralj končno popustiti pritisku vlade Velike Britanije ter se vdati koncepciji njihove politike. Kraljeve mahinacije so podpirale edino ZDA, ki

so stale na stališču, da ne bodo priznale nobene vlade, ki ne bi bila formirana v soglasju s kraljem. To pa je bila le začasna pomoč kralju, kajti na konferenci antifašistične koalicije na Jalti je bil potrjen beograjski sporazum.

Konferenca zaveznikov antifašistične koalicije je bila v Krimskem letovišču na Jalti v času od 4. do 11. februarja 1945. Tam so razpravljali o zaključnih operacijah v Evropi, o organizaciji miru po vojni in ostalih problemih s tem v zvezi. O jugoslovanskih problemih so govorili na plenarnih sejah 9. in 10. februarja, ki so obravnavali sporazum Tito — Šubašič, probleme meja Jugoslavije z Avstrijo in Italijo, jugoslovansko-bolgarske odnose in poveljno ureditev jugoslovanske države. Po mnenju »velikih treh« naj bi te probleme pretresli zunanji ministri. Končno je bilo na seji predsednikov vlad antifašistične koalicije, dne 10. februarja sprejeta deklaracija o Jugoslaviji, ki je bila v obliki telegrama poslana maršalu Titu in Šubašiču. Odločba o Jugoslaviji je bila vnešena v zapisnik krimske konference pod točko VIII. v uradnem komuniqueju in se glasi:

»Dosežen je sporazum, da se maršalu Titu in dr. Šubašiču priporoči:

a) da sporazum Tito — Šubašič takoj stopi v veljavo in da se na osnovi sporazuma formira nova vlada;

b) da nova vlada takoj, ko bo sestavljena, izjavi:

1. da se bo AVNOJ razširil z vključitvijo članov zadnje jugoslovanske skupščine, kateri se niso kompromitirali s sodelovanjem z okupatorjem in tako formira telo, ki bi predstavljalo začasni parlament;

2. da se zakonodajni akti, ki jih je izdal AVNOJ predlože v ponovno ratifikacijo ustavodajni skupščini«.

Na poziv NKOJ je Šubašič s člani vlade in predstavnikom NKOJ pri zaveznikih, polkovnikom Vladimirjem Velebitom prispel 17. februarja 1945 v Beograd. NKOJ in vlada Šubašiča so takoj pristopili k sestavi širšega predloga o kraljevem namestništvu, katerega je Šubašič poslal kralju z utemeljitvijo, da se bosta vlada in NKOJ pridrževala odločb zavezniške konference v Jalti in da bo na osnovi tega celotni ministrski svet kraljevine Jugoslavije, vključen v sestav začasne vlade. Ker so tudi zavezniki v spoštovanju sklepov krimske konference izvajali pritisk na kralja, je ta končno pristal na imenovanje namestništva, ter svoje stališče sporočil predstavniku vojne misije JA Riberžu, dne 3. marca. Kraljevo namestništvo so po kraljevi soglasnosti predstavljali:

1. dr. Srdžan Budisavljević
2. dr. Anto Nandić
3. ing. Dušan Serbec

Po ostavkah, ki sta jo podala vlada dr. Šubašiča kraljevemu namestnikom, NKOJ pa AVNOJ dne 5. marca 1945, je bil poverjen mandat za sestavo nove začasne vlade Josipu Brozu — Titu.

Sedmega marca 1945 je maršal Tito sestavil novo vlado, v kateri so absolutno večino obdržali predstavniki NKOJ. Za predsednika vlade in ministra narodne obrambe je bil postavljen Josip Broz — Tito, za zunanjega ministra pa dr. Ivan Šubašič. Za podpredsednika sta bila postavljena Edward Kardelj in Milan Grof. Dne 7. marca so sestav nove začasne vlade potrdili tudi kraljevi namestniki.

Formiranje te vlade pomeni po vsebini mednarodno zmago NOG. Pridobitve NOB so bile in tudi ostale neokrnjene.

Demokratsko svetovno mnenje je z zadovoljstvom sprejelo vest o formiranju enotne vlade demokratične federativne Jugoslavije.

20. marca 1945 je vlada Velike Britanije priznala novo začasno vlado. Teden dni za tem, 28. oziroma 29. marca 1945 pa so priznale novo vlado tudi ZDA in SZ.

Formiranje začasne vlade DFJ je bilo krona dolgotrajne borbe narodov Jugoslavije za mednarodno priznanje. Začasna vlada DFJ je aktivno sodelovala v vseh mednarodnih forumih, z vsemi svojimi silami se je borila za integriteto Jugoslavije. Prav v tem pogledu pa so se skalili odnosi z vladama Velike Britanije in ZDA zaradi njihove enostranske akcije in nepravilnih stališč v zvezi s Trstom, Istro, Slovenskim Primorjem in Koroško.

SPREMLJAMO DOGODKE

18. septembra 1934 je bila v Goričanah pokrajinska konferenca KPJ za Slovenijo, ki je svoje delo usmerila na organiziranje boja delavcev in kmetov, za njihove socialne pravice ter na ustvarjanje enotne delavske fronte kot jedra za zbiranje demokratičnih sil. CK KPJ je na konferenci zastopal Josip Broz — Tito.

19. septembra 1693 je umrl zgodovinar in etnograf Janez Vajkard Valvazor, star 52 let. Na svojem gradu Bogenšperk pri Litiji je pisal »Slavo vojvodine kranjske« in ustanovil delavnico bakrorezov, v kateri je delalo več priznanih umetnikov.

20. septembra 1863 je umrl nemški jezikoslovec in pravljicar Jakob Grimm, ki je z bratom Wilhelmom zbral in zapisal znamenite otroške pravljice.

21. septembra 1949 je z združitvijo ameriške, britanske in francoske okupacijske cone nastala Zvezna republika Nemčija.

26. septembra 1802 je na Dunaju umrl svetovno znani znanstvenik slovenskega rodu Jurij Vega, star komaj 48 let. Njegovo najpopolnejše in najbolj znamenito delo je Popolna zbirka desetdecimalnih logaritmičnih tablic, ki je izšla v Leipzigu leta 1794.

28. septembra 1895 je umrl francoski znanstvenik Louis Pasteur. Dokazal je, da bakterije povzročajo gnitje živih bitij in kužne bolezni. Po njegovi zaslugi so v medicini začeli uvažati aseptiko. Iznašel je tudi cepivo proti steklini.

5. oktobra 1908 je po tridesetih letih okupacije Avstro-ogrsko proglasila aneksijo Bosne in Hercegovine, kar je izzvalo še bolj množičen odpor. Rodilo se je gibanje »Mlada Bosna«.

7. oktobra 1974 je umrl slovenski pesnik in filmski režiser France Kosmač, star 52 let. Znan je kot avtor celovečernih filmov: Dobri stari pianino, Ti loviš, Lucija in Peta zase da.

8. oktobra 1970 je sovjetski pisatelj Aleksander Solženicin dobil Nobelovo nagrado za književnost.

9. oktobra 1857 je v Ljubljani umrl izumitelj ladijskega vijaka Josef Ressel. Po rodu je bil Čeh, po poklicu pa gozdarski tehnik; leta 1812 je izumil ladijski vijak in ga leta 1827 dal patentirati. Izumil je tudi kroglične in valjčne ležaje (1829).

29. september je dan treh milijonov jugoslovanskih pionirjev. Na ta dan pred 40 leti so v Bihaču ustanovili Zvezo pionirjev Jugoslavije na pobudo KPJ. Z domovinsko vzgojo in samoupravljanjem, ki je cilj, naloga in metoda dela te množične organizacije, se pionirji izkažejo v številnih priložnostih. Po svojih močeh se vključujejo v stabilizacijska prizadevanja. Izpolnili so svoj načrt v akciji zbiranja odpadnega papirja in steklovine.

11. oktobra 1941 se je s prvo partizansko akcijo v Prilepu začela oborožena vstaja makedonskega naroda.

13. oktobra 1943 so enote XIV. divizije prvič porušile Štampetov most na progi Ljubljana—Postojna. Istega dne je Italija napovedala vojno Hitlerjevi Nemčiji, svoji prejšnji zaveznici.

14. oktobra 1964 je dobil Nobelovo nagrado za mir ameriški borec za človekove pravice, črnski pastor Martin Luther King.

15. oktobra 1844 se je rodil slovenski pesnik Simon Gregorčič »goriški slavček«. Leta 1882 je izšla njegova najboljša pesniška zbirka »Poezije«, ki je s svojimi domoljubnimi pesmimi imela veliko osveščevalno vlogo med Slovenci.

DELOVANJE KLUBA ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV

Danes vam, bralci Čevljarja, namesto izpovedi našega člana posredujemo kratek opis delovanja našega kluba in pomen tega delovanja za delovno organizacijo in širšo družbeno skupnost. V tem opisu je glavni poudarek dan pomenu obiskovanja kluba za njegove člane. Za ta prispevek smo se odločili zato, ker se v sredinah, kjer naši člani delajo, včasih pojavljajo vprašanja o tem, koliko časa je potrebno obiskovati klub zdravljenih alkoholikov. Menimo, da bo vsak, ki ga to zanima v članku našel odgovor na to vprašanje.

Klub zdravljenih alkoholikov Peko Tržič je samostojna organizacija. Namen kluba je nadaljevanje resocializacije in pomoč pri popolni rehabilitaciji njegovih članov, ki so zaključili zdravljenje v ustreznih zdravstvenih ustanovah. Ta namen klub izvaja z rednimi tedenskimi sestanki, kjer z aktivnim delovanjem omogoča vključevanje članov kluba in jim pomaga pri reševanju osebnih problemov zdravstvenega, družinskega in delovnega značaja. Poleg tega klub z organiziranjem posvetovanj, predavanj in drugih oblik osvešča in seznanja svoje člane in javnost o problemih alkoholizma. Klub s svojim delom v organizaciji združenega dela omogoča tej organizaciji aktivnejše vključevanje v preprečevanje alkoholizma.

Klub deluje po določenih pravilnikih, ki so ga sprejeli člani kluba na ustanovni skupščini. Poleg tega je vsak član kluba sprejel terapevtski dogovor med člani kluba zdravljenih alkoholikov Peko, ki med drugim določa tudi to, da mora vsak član najmanj dve leti po končanem zdravljenju obiskovati klub. Postavljen je torej le najkrajši čas za obiskovanje kluba zdravljenih alkoholikov. Koristno za vsakega člana pa je, da obiskuje klub čim dlje, saj mu delovanje v klubu, izmenjava izkušenj z ostalimi člani in medsebojna pomoč med člani omogoča lažje premagovanje težav osebne, družinske ali delovne rehabilitacije. Zato ni nič nenavadnega, da obis-

kujejo klub zdravljenih alkoholikov ljudje, ki so se zdravili že pred petimi, desetimi ali več leti. Tudi v klubu zdravljenih alkoholikov Peko je vključen član, ki abstinja že deset let.

Pri vključevanju članov v klub ima pomembno vlogo tudi delovna organizacija, še zlasti najožji sodelavci in nadrejeni. Tu mislimo predvsem na to, da mu z ustrezno razporeditvijo delovnega časa omogočijo obiskovanje kluba. S tem pripomorejo k daljši abstinenci člana — svojega delavca, hkrati pa je to tudi prihranek za delovno organizacijo, saj vemo koliko izgubljenih ur in materialne škode lahko povzroči alkoholik v delovni organizaciji.

Sodelavke iz poslovalnice Beltinci: Dušanka Kosalec, Anica Žižek — poslovodja in (tretja z leve) Marjeta Bersak

NAŠI SODELAVCI V ALŽIRIJI

ALŽIRIJA – VELIKA IN MAJHNA NEZNANKA

Nadaljevanje

Zdaj pa kar pišem in pišem o teh trapastih hotelih, pa sem rekel, da bom pisal o mestu in ljudeh. Zakaj potem ne pišem? Takoj popravim napako. Torej tja smo odšli, da bi izbrali ljudi, ki se bodo šolali v Peko in v srednji tekstilni in obutveni šoli, zato smo s toliko več zanimanja opazovali mladino na cesti, ulici in v lokalih, kajti celo iz samega sektorja je prišlo toplo priporočilo, naj izberemo, če se le da, kakšnega postavnega fanta.

O tej mladini pa bi lahko pisal v sto vrsticah, pa še ne bi vsega povedal. O moških sicer manj, a lahko rečem, da so iste zunanosti, le malce temnejši kot pri nas. Ja, razumljivo je, da so vsi izključno tehmnih las, svetlolasega človeka zlepa ne srečam, če pa ga, potem lahko veš, da ni domačin. Pisal naj bi torej v glavnem o postavnih, krhkih in vitkih dekletih, kajti tudi iz Peka bodo odšli tja v glavnem moški. Torej, dekleta imajo čudovito dolge črne lase, vse po vrsti pa so neverjetno skrbno urejene. Oblečena so po evropski modi v lahna poletna oblačila. S SONIPEC-ovega predstavnštva smo odhajali vsak dan pozno popoldne, bolj ali manj utrujeni, bolj ali manj živčno razrvani. Zaradi gostega prometa smo za pot, ki nam je preostala do Rudisovega predstavnštva, rabili debelo uro vožnje z avtomobilom, čeprav vsega skupaj ni bilo več kot šest kilometrov. Ob poti smo lahko vseskozi opazovali revijo mladih deklet, da smo pozabili na muke, ki smo jih bili deležni od jutranjih ur dalje. Lahko bi rekel, da smo postali dobre volje, minila nas je utrujenost. Več o teh temnolasih mačkah, ki se izzivalno sprehajajo po ulicah alžirskih mest, pa bodo povedali ljudje, ki se bodo udeležili dela na projektih Frenda in El Bayadh. Na tem mestu bi omenil le, da so nas opozorili na ta dekleta predstavniki Rudisa, rekoč, da je vseeno nevarno navezati kontakt z njimi, sicer se lahko človek zjutraj prebudi z nožem v hrbtu. Lahko pa ga doleti še kaj drugega. No, starejše ženske še vedno nosijo tančice, ki jim pravimo feredže, svet pa se vseeno vrti dalje.

In še hrana. Ta je evropska, ali pa arabska, kakor pač hočete. Predvsem imajo veliko zelenjave, ki je precej bolj okusna kot naša, v kolikor ni z domačega vrta. Razume se, da imajo precej pomaranč in datljev, ki so vrhunske kvalitete, kakšnih pri nas seveda ni moč kupiti, bodisi da je ali ni gospodarska kriza. Imajo celo kavo, katere cena je 25 DA in naj bi bila torej kakšnih naših petindvajset jurjev. Še celo banane se lahko kupijo v tej deželi, čeprav jih ne pridelujejo, kakor tudi kave ne. Banane so kolumbijske, če vas zanima, od kod pa so naše, pa ne vem. Več pa ne povem, niti tega, kakšne so njihove plače, kajti potem bo ta spis postal že do skrajnosti neužit in smrdeč.

Čevlje, ki smo jih imeli priliko videti v izložbah, so bolj hecne kvalitete. O tem bi kakšno bolj natančno poročilo lahko napisal tovariš Gros. Da si človek ustvari mnenje o tej obutvi, ni potrebno, da je iz čevljarke stroke. Tovariš Gros pa je vseeno zagotovil, da bodo iz Frende in El Bayadha prihajali čevlji, ki bodo kvalitetnejši od tistih, ki smo jih imeli priliko videti. Zatorej — počakajmo!

Zdaj je že čas, da končam, saj ni treba vsega povedati. Lahko bi se naprimer razpisal o prometnih razmerah v glavnem mestu, a kaj čem o tem, ko pa je treba kaj takega doživeti. To se v naši skrbni in urejeni deželi ne dogaja. Na videz bi človek rekel, da je promet en sam kaos, potem pa čez čas, ko si že marsikaj doživel na cesti, spoznaš pravila, ki niso nikjer napisana in povsem v redu urejajo tok vozil. Ob vsem tem nihče ne izgubi živcev, nobene panike, jeze itd.

Še beseda dve o blidskih afnah, potem pa konec, pa pika. Za predah smo se nekega popoldneva odpeljali v Blido in še kakih deset kilometrov naprej, se vozili po cesti, ki jo širi in ureja zagrebška Hidroelektra. Na nekem mestu se cesta razširi in če zapelješ na tisti improviziran prostor za parkiranje, potem te pridejo pozdravit opice. Povsem človeško se obnašajo te afne. K tebi pridejo in čakajo, prosijo, da jim daš kakšen datelj ali pomarančo. Pozornemu opazovalcu ne more uiti urejenost teh bitij, ki živijo v neki praprimitivni človeški družbi, ki se shajajo s svojimi mladiči na hrbtu, majhna prožna bitja vampirskih zob, ki splezajo na avto, na šipe, na streho, se obesašo po vratih in telovadijo kot Miroslav Cerar v najboljših letih. Morda čakajo da bo naša civilizacija opešala, pa nas bodo zamenjale na krmilu vesoljnega imperializma. Kdo ve? Jaz ne.

Toliko o afnah.

Čas je, da počasi spokamo iz Alžira in utihnemo, kajti jaz nisem in ne bom odkrival Kitajske. Sem potemtakem govoril resnico ali sem se lagal? Ne vem. Verjetno sem hotel povedati in priznati vse po pravici in resnici, a kaj, ko sem se pri tem služil jezika. Z jezikom pa se vsega ne da povedati. Te stvari je treba videti, povem vam — Videti.

In še enkrat — Videti!

Potem pa čimmanj govoriti.

Nasvidenje!

Perčič Tone

FILMSKI FESTIVAL

Še nekaj tednov nas loči od začetka letošnjega 9. mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov, ki bo v Kranju od 13. do 18. oktobra 1982.

Ta filmski festival je edina mednarodna filmska prireditel v Sloveniji, njegova posebnost pa je, da združuje dva na prvi pogled dovolj različna filmska žanra športni in turistični film.

Toda dobri filmi v preteklosti so dokazali, da tematiki le nista tako drugačni, da ju ne bi mogli združiti na enem samem festivalu.

Do sedaj so producenti iz 27 držav prijavi več kot 120 filmov. Seleksijska komisija, ki jo sestavljajo znani slovenski športni, turistični in filmski novinarji, bo zato morala opraviti težavno delo, da bo izbrala filme za tekmovalni spored.

Prijavljeni filmi zajemajo najrazličnejše športe, od atletike, alpinizma, jadrarja na deski, boksa, kolesarjenja — prikazujejo pa daljne, nam neznane dežele, kot n. pr. Tajsko, Venezuelo, Kitajsko.

Filmske projekcije bodo od 13. do 18. oktobra 1982 vsak dan ob 16. in 20. uri.

Med člani mednarodne žirije pa so tako znana imena kot so Slobodan Šijan (režiser filma Kdo tam poje), Emil Zatopek (eden najbolj znanih svetovnih tekačev), pa Tone Vogrinec (direktor jugoslovanske smučarske reprezentance).

Kranjski festival si je v svetu priboril ugledno mesto. Prav bi bilo, da bi ta kranjska prireditel zaživela na pravi način tidi doma. To bo najlažje, takrat ko bo dvorana kina Center na projekcijah športnih in turističnih filmov polna, in ko bodo gledalci zadovoljni in navdušeni odhajali domov.

INTERFILM FESTIVAL

UPOKOJILI SO SE

Avgustovsko srečanje z novimi upokojenci je bilo prisrčno.

LUCIJA GRAŠIČ, MAJDA KLEMENČIČ, MARICA RAZTRESEN in JOŽICA ZALETEL so bile razigrane, zgovorne in duhovite. Na izredno prisrčen način so obujale spomine na preživete dni med sodelavci.

Ne bi jim prisodil, da so dolga leta (polno delovno dobo) že preživele v našem kolektivu.

Za trud, ki so ga vložile v delo se jim iskreno zahvaljujemo in jim želimo veliko sreče, zdravja in veselih trenutkov.

NAGRADNA KRIŽANKA

	MALENKOST, MAJHNA STVAR	ZAPOR	PLANIKVA OČNICA	TOPNIČAR	EDGAR DEGAS	SRB IJA	SVILANJAC ?	TUJE ŽEN. IME	ENOCELENI ORGANIZMI	VODJA, ORGANIZATOR
	ŠMIKNER V TEATRU				E	MORNA	ROMULOV BRAT SOTESKA PRI BLEDU			
	DOLG HODNIK Z OBOKI				D	SL. PEVEC (STOJAN) IGRALEC RANER				
AVGL. REŽISER (DAVID) POJAV NA VODI					BIVŠE MESTO V VIETNAMU POJAV KRVOSES					
NEPRIJETEN OČUTEK V ZOBEB	ŽIVAL S PASASTIM OKLEPOM	IME ZA STAJERSKO MAGISTRALO	WESTALNEZ FILOZOF DESCARTES							
PRIPORNIK V SLOVNICI				POGORJE V BOLGARIJI NAJLEPŠI DEL SIHTA			SL. REŽISER (JOZE) BOLEZEN JETER			
KOČIJA S POMIČNO STREHO				SL. SKLADATELJ (VASILIJ) DEL MOTORJA		CEVCANICA STARI OČE	C	A	IVO ROBIČ TRG V GRŠ. MESTIH	I R
RESICA NA KLASU				BACEK ZAREBRNICA		ODIRALEC IGNAC-DOMACE	D			IME AM. IGRALKE CRAWFORD
MARA-V DALMACIJI				GLADILNI STROJ KOJEC-PRI SAHU		N	E	GOZDICEK SL. PISEC ZA OTROVE (VITAN)		
NAPOVEDOVALKA KOROŠEC		MAMA TONE ROŽIC	M		UBIT SEF ITALIJE ALJA TRACEVA	A	D	M		
PIJAČA BOGOV NA OLIMPU			T A	MEVŽA, CACEK		A C	SVIT, ZORA	A		
FRANCOŠKA KARTASKA IGRA ZA DVA			R T	ATI, OČKA	A T E K		IME FR. IGRALCA DELONA	L		

Za zadnjo križanko smo dobili 87 rešitev. Izžrebal jih je naš sodelavec FRANCI GODNOV razdelil pa jih je takole:

- 80 din — BOJAN VRHOVNIK — 500
 60 din — ZUPAN VILI — 540
 40 din — ROZMAN ANTON — 500
 20 din — URANJEK SAŠO — 500
 20 din — UZAR BOŽA — 700

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo »Čevljarja« najkasneje do 27. septembra 1982.

ZAHVALE

Ob prerani izgubi najinega očeta
 IVANA LIPOVCA

se zahvaljujema sodelavkam in sodelavcem iz prodajnega in računskega sektorja za izrečena sožalja in podarjen denar za cvetje

žalujoči hčerki Marija in Ivanka

Ob smrti drage mame
 MARICE BOBOVEC

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka 511 za denarno pomoč in izrečena sožalja

žalujoča hčerka Ljubica z družino

Ob boleči, nenadomestljivi izgubi mojega soproga
 BOGOMIRJA JUVANA

se iskreno zahvaljujem za solidarnostno pomoč v denarnem znesku.

Hvala za sočustvovanje vdova Cilka Juvan

Ob izgubi očeta
 STANETA JAPLJA

se zahvaljujemo delovni organizaciji in osnovni organizaciji sindikata Peko Tržič za izkazano pozornost Vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage hčerke in sestre
 ZDENKE KUHAR

se iskreno zahvaljujema vsem sodelavcem in sodelavkam oddelka 511 in modelirnice za darovano cvetje, denarno pomoč in izrečena sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

žalujoča oče in sestra Darka Mikulič

Ob tragični izgubi naše drage sestre, tete in svakinje
 DANICE BEDINA

se iskreno zahvaljujemo osnovni organizaciji sindikata in delovni skupnosti Peko za poklonjeno cvetje in izraze sožalja

vsij njeni

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem kolektivu šivalnice 511 za darilo in lepe poslovilne besede.

Vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja

Marija Štular

Sodelavkam in sodelavcem iz oddelka 512 se najtopleje zahvaljujem za prelepo darilo, ki sem ga prejela ob odhodu. Želim jim veliko delovnih uspehov.

Marija Lukanc

Ob odhodu iz delovne sredine v kateri smo preživele dolga delovna leta se sodelavkam in sodelavcem zahvaljujemo za lepe poslovilne besede in pristrčno slovo. Želimo, da bi delo uspešno nadaljevali in dosegali delovne uspehe in dobre finančne rezultate

Lucija Grašič, Majda Klemenčič, Marica Raztresen in Jožica Zaletel

ODMEVI

V prejšnji številki Čevljarja smo vam zastavili uganko, kdaj je izšel reklamni oglas. Dobili smo en odgovor, ki nam ga je poslala naša upokojena sodelavka Francka Kastelic iz Celja. Pričakujemo, da se nam bo oglasil še kdo.

Reklamni oglas Fride Sevšek sodi v sezono 1938/1939. Za tiste čase zelo učinkovit prijem, zlasti še, ker ni bilo tako ostre konkurence. Peko je že takrat usmerjal kvaliteto, modo in ceno.

Način propagande takrat in danes — sedaj uporabljate razno razne finese, ki bi v tistih časih ne prodrle. To je mnenje vaše upokojenke, ki vas obenem lepo pozdravlja.

Priljubljene »račke« in najmlajši z Romano Ogrin na modni reviji.

PRAVILA LEPEGA VEDENJA

NOVINEC

Še vedno ne izumira stara navada, da mora novinec v podjetju v delavnici, v društvu, v pevskem zboru, v pisarni, v kvartopirski družini, lovski družini, skratka, da mora tisti, ki je v kakem krogu na novo sprejet, plačati vsem drugim za pijačo.

Navade, ki ohranjajo osebne odnose, stike med ljudmi, ki ustvarjajo nova prijateljstva, je treba gojiti. Te odnose vse bolj spodkopava potrošništvo, zmerom bolj se zapiramo vsak med svoje štiri stene, sredi zmerom večje množice ljudi smo zmerom bolj sami. Torej se ne izogibajmo priložnosti za prijateljsko besedo, za nekaj uric veselja.

Ni prav, kadar planemo po takem novincu ne le s starim običajem, temveč tudi z mastnim računom. Tako zgrešimo namen, zakaj namesto prijateljstva nastane zamera. Zato od novince ne smemo pričakovati, da bo žrtvoval celo mesečno plačo za pogostitev. In v takem primeru sme novinec mirno reči: »Pričakoval sem, da bom plačal za kak kozarec in prigrizek, ne pa za celo kosilo.« Tedaj plača samo del računa, kar so preveč pojedli in popili, pa naj si plačajo pogoltneži sami. Bolje prva zamera, kakor zadnja.

Novinec torej ni nevljuden, če zavrne pretirane zahteve.

Naj pri tem opozorimo na 192. člen pravilnika o delovnih razmerjih, kjer navaja: hujšo kršitev delovnih obveznosti stori delavec, ki prihaja opit na delo, se opija med delovnim časom in prinaša alkohol v delovno organizacijo.

ČAKALNICA

V čakalnici pri zdravniku, v uradu, pri odvetniku, nihče ne sedi iz osebnega veselja in zadovoljstva, nihče ne čaka tam rad. Kdor se znajde tam, je bolan, slabe volje, siten, zaskrbljen. In seveda so vsi po malem živčni.

Zato v čakalnici še zlasti velja, da mora biti človek obziren, da ne sme nadlegovati sosedov, paziti mora, da ne bi s čimerkoli povzročil nejevolje drugih. Kajti v čakalnicah pač nihče ne pričakuje posebno razposajenega vzdušja.

To pomeni tudi, da se morajo kadilci vzdržati kajenja, oziroma oditi kadit na hodnik. Skoraj vsi ljudje, ki se znajdejo tam, so potrebni pomoči. Zato je treba, še posebno skrbeti za starejše, bolehe, slabotne in jim pomagati obleči plašč, ponuditi stol, biti še posebno vljuden z vsemi.

»Mojstrica« je pred strogo cehovsko komisijo pr peljala svojega učenca.

Na »frajšprehungi« je obujala spomine na nekdanje delo ena najstarejših upokojenk Bernarda Zupan.

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

Zaplotnik Romana, Košir Franciška, Šinko Boris, Ribnikar Stanislav, Bajd Robert, Hrgović Matjaž, Bučan Andrej, Mali Janez, Perko Brigita, Vrhovnik Bojan, Trstenjak Štefko, Tanacek Stanislav, Sajovec Rajko, Mesarek Igor, Dobrin Simon, Perko Romana, Januš Andreja, Bura Nevenka, Gaberc Juri

V TOZD BUDUČNOST

Borko Slavica, Kolak Ivančica, Peskir Bubravka, Habrka Smiljana, Grabarić Anica, Levak Ružica, Jež Franjo, Tenčić Božo

V MREŽO

Ljubljana I: Sečnik Franciška
Prevalje: Broman Nataša
Banja Luka II: Bjelajac Mira, Blažević Ruža, Duraković Bejdina, Iveković Ljubica, Marin Snježana, Martić Anica, Salamić Branka, Smilčić Jelena, Tabaković Majda

IZ TOVARNE

Dobrin Robert, Gladek Zdenka, Veternik Ivan, Stopar Irena, Marić Iva, Kavšek Tanja, Križaj Marija, Lukanc Marija, Grabež Vesna, Tejić Petra, Pospeh Bernardina, Zupan Anton, Meglič Franciška, Bešter Anica, Perko Gabrijela, Mehić Edham, Inajetović Mirsad, Kotnik Irena, Dobirn Marija, Polajnar Vili, Štular Marija, Hočevnar Marica, Košnjek Silva

IZ TOZD BUDUČNOST

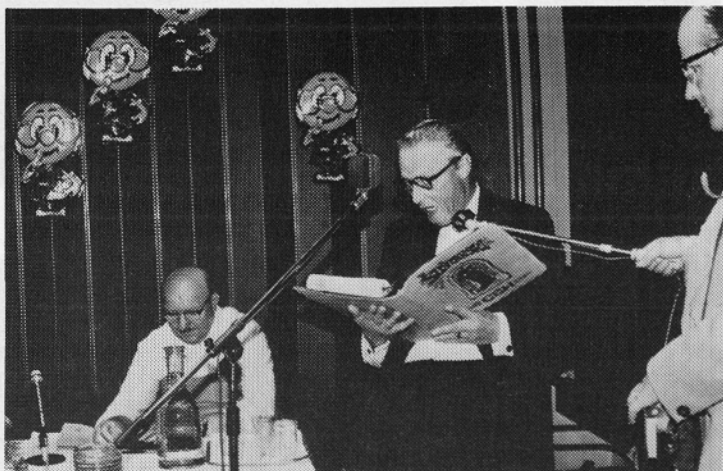
Martinčević Marija, Kladić Nevenka, Sakač Marija, Jantolek Božica, Posavec Josip, Špoljarić Nevenka, Lončar Ivan, Radiček Višnja, Pokrivač Štefanija, Bendelja Anica.

IZ MREŽE

Ljubljana II: Vinšek Helena
Maribor II: Rajzer Marjana
Koprivnica: Pintarić Marija
Split I: Tica Ante

»FRAJŠPREHUNGA«

»Anti pa use glih preden vam te cajgneze prsodem tak tapru te soje skušenske deva predme gor prnesite in postavte, pa de pred cevmo ceham in slavno gospodo majngo zveste.«

je ob koncu uvodnega govora dejal predsednik ceha.

Mojstri so pred cehovsko komisijo pripeljali svoje učence, ki so pred mojstri razgrnili svoje izdelke.

To so bili

Andrej BUČAN in Boris ZAGMAJSTER, orodjarja, Janez MALI in Jože KLEMENC, strojna ključavničarja, Mitja ZUPAN, obratovni električar, Roman ZAPLOTNIK, čevljar, Frančiška KOŠIR in Brigita PERKO, prodajalki, Robert JANČIČ, Igor KRAJAČ in Andreja HRIBAR, krojilci zgornjih delov obutve.

Komisija je bila mnenja da se je vseh enajst izrašanih »jun-grov« dobro obnašalo v času učenja in da jih lahko oprostijo učne dobe in povišajo v pomočnike.

Tako je bilo na »frajšprehungi« v petek zvečer pred šuštar-sko nedeljo.

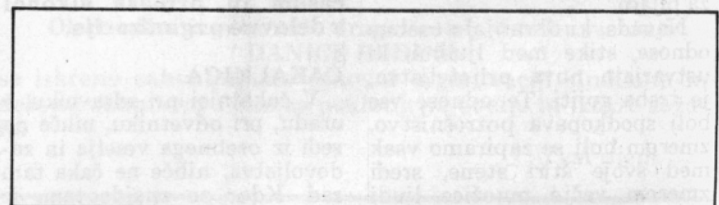
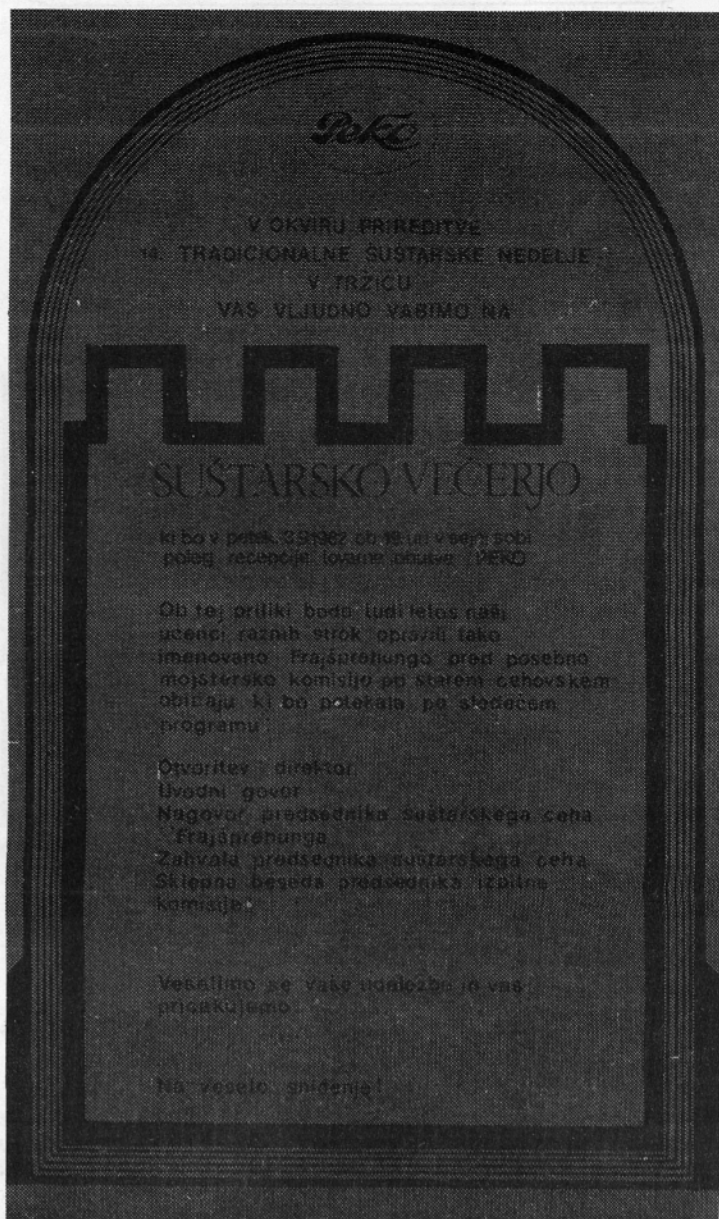
Predsednik ceha je bil tudi to pot Jože BUKOVNIK, mojster Jože ZAPLOTNIK in mojstra Kati BEKŠ.

Za dobro voljo na »frajšprehungi« je vlekel meh Andrej Pivk, v šuštarški delavnici pa je bil 90 letni Jože Jurkovič.

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. – Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Janez Ka-lišnik, Edo Košnjek, Bojan Prešeren, Marko Tomazin, Sašo Uranjek, Karel Zajc, Marija Slapar – glavni in odgovorni ured-nik. – Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. – Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. – Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3300 izvodov v slovenskem in 1700 izvodov v srbo-hrvaškem jeziku. – Glasilo dobijo člani delovne organizacije, štipendisti, vajenci in upokojeanci brezplačno.

»Frajšprehunga« v izvedbi skupine Pobratenje.